

ЦЪРКОВЕНЪ ВЪСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

БЕЗПЛАТНО ПРКИ: „Духовна култура“, списание за религия, изкуство и наука, и „Книжици за деца“.

АБОНАМЕНТЪ: I. За чужбина (абонаментът е само годишен и въ предплата): 350 лева (за Турция 3 турски лири, а за Америка 2 долари). Всичко, което се отнася до „Църковенъ Вестникъ“ и притурките, да се

адресира до Редакцията (Синодална Палата); непомѣстени ржкописи за седмичното издание не се повръщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Администрацията. Обявления, само предплатени, се печататъ на последнитѣ страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подписъ и за всѣка останала дума по 2 лева. Официалнитѣ обявления на църковнитѣ учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенцитѣ; последнитѣ получаватъ 30% отстъпка.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. † Софийский Стефанъ. — Добре дошли.
2. † Софийский Стефанъ. — Речь.
3. Всемирниятъ Съюзъ за миръ и приятелство чрезъ църквитѣ. — Б. п. Стоименовъ.
4. Бележки върху Проектоустава на Българската Православна Църква. — S. W.
5. VI редовенъ съборъ на Православнитѣ християнски братства. — Д.
6. Учителски курсове за ржководители на православно-християнски ученически дружества. — Д. Ивановъ.
7. Официаленъ отдѣлъ.
8. Бележки и отзиви.
9. Седмиченъ прегледъ на събитията.
10. Книги.
11. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
12. Обявления.

† Софийский Стефанъ.

Добре дошли.

Огъ една седмица престолниятъ ни градъ се радва на високата честь да е срѣдище на два отъ международно значение събора: на Съюза на рускитѣ инвалиди въ изгнание и разсеяние по цѣлия свѣтъ, разбира се, безъ връзка съ тия нещастници, които се пекаатъ и терзаятъ въ „царството на болшевишкия рай“, и на Всемирния Съюзъ на Християнскитѣ църкви за миръ и приятелство. Откриването на първия съборъ стана въ голѣмия салонъ на военния клубъ на 10 того, при масово стичане на избрана публика, съ повишено настроение и рѣдка тържественост, а вториятъ — почна да твори деянията си отъ вчера, 15 того, въ мистичната атмосфера на високото съзнание за великото служение и голѣмата отговорност на църквитѣ и служителитѣ ѝ предъ Бога и човѣчеството. И двата събора сж заобиколени съ пълнота на чувства отъ дълбоко уважение и искрена любовъ. Столичанитѣ и сега, както всѣкога, дадоха и продължаватъ да даватъ красивитѣ изрази и сърдечнитѣ настроения на непринуденото българско гостоприемство. На-

шитѣ гости сж трогнати. Мнозина отъ тѣхъ заслужено величаватъ священата простота и красота на старината, която е завещала на българската душа почитъ, възторгъ и адмирация къмъ пришелцитѣ и чужденцитѣ, особено пъкъ къмъ тия, които идатъ въ името на любовта къмъ Бога и ближния.

Посрещайки съ горещината на старинното българско радушие делгатитѣ на двата събора, мили гости на вѣра, родъ и човѣщина — ние имъ отправяме благословиенето на традиционното народно поздравление и благопожелание: добре дошли между насъ, сжпни гости! Нека пребиванието ви въ родината ни бжде и вамъ и намъ въ полза. Благороднитѣ цели и задачи, въ името на които сте се събрали у насъ, да бждатъ правилно решени и напълно здозолени. Да, наистина, ние ви желаемъ отъ все сърдце тоя успѣхъ, защото въ неговитѣ постижения се разкриватъ възможноститѣ и пжтищата за Царството Божие на земята.

*

На васъ, мили братя руси инвалиди, представляващи ветеранитѣ на великото руско жертвоприношение предъ безкрайния и величественъ олтаръ на любовта къмъ Бога и ближния, България не е чужда. Тя е родена въ священата кръвъ на вашитѣ дѣди и отци. Чувствавайте се въ нея като у дома си. Вие имате право на това. Българското сърдце, въпрѣки всичко, е открито за васъ. Въ неговия храмъ вашиятъ подвигъ благоговѣйно се шепне и молитвено се благославя. Отъ недрата на неговата святая святыхъ дихание свято се издига къмъ Чертога на Бога за упокоение на починалитѣ герои на Святая Русь, за крепостъ и сила вамъ, живитѣ герои, и за освобождението, величието и напредъка на нынѣ почервенѣлата отъ вопли и кърви многострадална Русия, вашата драгоценна и безъ съперникъ въ историята си святая родина. Всемиловиятъ Богъ да ви осени съ благодатята Си скоро да се завърнете у своя си, и тамъ, въ странната руска земя, начело съ бѣлокаменна и златна Москва, отново да се възцари великиятъ духъ на руското благочестие и гения, който черпи силата си отъ Бога, да окрили благородната руска душа съ творчеството, което прави живота нравствено красивъ, духовно издигнатъ, материално благоденствующъ и изобиленъ въ сили на безкрайно и безсмъртно възходжане къмъ лоното на мждростъ-

та и любовта, които даряватъ блаженството на достойнитѣ и покриватъ въ милосърдие и нежна търпимостъ падналитѣ и посърнали вражески души и сърдца, които прощаватъ и спасяватъ погналитѣ.

Ние усърдно молиме Всеподателя Бога да благослови съкровениѣ копнения на вашитѣ изтерзани души да намѣрятъ благодать предъ Него и отъ деянията на вашата Софийска лѣтопись да израстне като фениксъ осъществено чаянието ви за вашето незабавно завърщане въ Матушка Свята Русь, пасхалниятъ день на която, твърдо вѣрваме, е близъкъ. Тъмнитѣ сили, които, отъ първия день на революцията и до сега, най-жестоко измъчватъ руската снага и душа, които опустошиха богатствата на вѣковна култура и цивилизация и преобразиха въ пустиня красивата и плодородна руска земя, скоро ще изчезнатъ „яко дымъ“...

Като ви пожелаваме успѣшна работа, добро прекарване между насъ, дълбоко приобщаване съ признателността ни къмъ великото руско жертвоприношение, ясно проникновение въ нашата действителностъ и непринудено свързване съ неразривнитѣ ни връзки на вѣра и родъ, ние согубо молиме Бога за страдащата ваша родина, за нейнитѣ мъченици-роби на червения звѣръ, за васъ и вашитѣ братя изгнаници, разсеяни немилни-недраги по цѣлото земно лице, скоро въ историята ви да възсияе день безгрѣшенъ и день великъ, начало и основа на блаженство и напредкъ въ простора на хубавата земя и прекрасна душа на благородния, търпеливъ и мъжествено храбъръ и благочестивъ вашъ доблестенъ руски народъ.

Възкресението на вашата родина не е само ваше и наше желание. Това е желание на всички нравствено живи и духовно издигнати човѣци; това е желание на всички културни и правови народи и държави, защото, очевидна е истината, *безъ Русия, като огнище на високата християнска култура* и като държава на свободата, мира, реда, закона и равноправието, *свѣтътъ, цѣлото човѣчество нѣма и не може да има миръ и благоденствие*. Възкресението на Русия, освобождението ѝ отъ неописуемата адска тирания на болшевишката доктрина, на болшевишкия сатанински режимъ, на болшевишката коварна, жестока и кървава власт, е насъщна нужда за всички народи и държави, за цѣлото човѣчество. И колкото по-скоро дойде пасхалниятъ день на вашата свобода, на руското възраждане и освобождение, толкова по-скоро и човѣчеството ще се почувствува облекчено и освободено отъ днешнитѣ си икономически и нравствено-духовни сътресения, недъзи и страдания.

Ей Господи, благоволѣи и благослови да стане това по-скоро и да стане безбедно, безъ кърви и жертви. Твоя е силата, Ти само кажи и ще стане знамението, което цѣлъ свѣтъ очаква...

*

На васъ, църковни делегати, повикани отъ всички страни на свѣта, като вѣрни чада на Новия Заветъ, да бждете по цѣлия свѣтъ неуморни съячи на Христовата правда и истина, ратници въ дѣлото на вѣрата и благочестието, смирени служители въ храма на мира и любовта, на васъ, будни ревнители на апостолското звание и служение, малката наша родина, малка по обемъ, голѣма по душа и велика по страдание, гостоприемно разкрива своята вѣра въ идеала, който ви събра т. г. на работа въ нейната столица. *България е напълно спечелена за мира*

и международното приятелство. Тя е почти обезоръжена. И малкото оръжие, съ което разполага, готова е да го захвърли, ако всички народи и държави трѣгнатъ по тоя спасителенъ пѣтъ. Тя, макаръ че е ограбена и претоварена съ несправедливи договорни задължения, не мисли за реваншъ. Нейното желание спира въ подножието на идеала: „*Миръ всѣмъ*.“ Тя вѣрва, че мирътъ, който безусловно е базата на добри отношения и трайно приятелство, ще се възцари на земата, когато правото и справедливоста обхванатъ договоритѣ, които уреждатъ правата и задълженията между народи и държави, а вѣрата въ Божественото домостроителство на вселената и по-често на човѣшката съдба стане краежгълния камъкъ на бѣдещата свѣтовна история. България търпеливо чака дейцитѣ на Христовия миръ и усилията на тия, които искрено ратуватъ Обществото на Народитѣ да стане върховенъ всемирнен институтъ на правда и миръ, да подбудятъ и организиратъ християнската съвестъ така да не може тя занаяпредъ да остана хладнокръвна предъ тиранията и неправдитѣ, които раздѣлятъ народитѣ на враждебни лагери и сѣятъ крамоли и раздори, що водятъ държавитѣ къмъ конфликти и войни.

Ето защо отъ нейно име, като поздравяваме делегатитѣ на Всемирния Съюзъ за международно приятелство чрезъ църквитѣ съ *добре дошли* въ престолния ни градъ, за да обсъждатъ и решаватъ голѣмитѣ свѣтовни проблеми за разоржаване, за ревизия на договоритѣ, за малцинствата и пр., ние вседушевно пожелаваме деянията имъ да носятъ печата и дарованията на Христовата благодать: „*Миръ Вамъ*“, „*Миръ Всѣмъ*“.

Всемирниятъ Съюзъ на църквитѣ за миръ и приятелство между народи и държави, като организация аполитична и строго Евангелски духовна, има дългъ да търси погѣпканото право, изоставената и забравена истина, разпѣнатия миръ и оплютата любовъ — отрицателни деяния, които позорно тежатъ върху челото и съвестта на нашия кървавъ вѣкъ. Този Съюзъ, извиканъ на животъ въ надвечерието на свѣтовната война, трѣбва да расте до библейскитѣ висини, които очертавагъ трона на Синай и Сионъ, да открива и изобличава беззаконията въ живота и да повелява съ силата на пророцитѣ, съ кротостта на Псалмопѣвеца, съ мъдростта на Соломона и съ вседържителната власт, дадена отъ Господа Исуса Христа на Св. Му Апостоли и ученици, която благодатна власт покрива въ живъ и вѣченъ ореолъ на святостъ, чудотворна сила и слава великитѣ Оци и учители на Св. ни Църква... Въ арената на международното състезание между слаби и силни, победители и победени, ние горещо желаемъ да видимъ Всемирниятъ Съюзъ на църквитѣ твърдо, ясно и опредѣлено да върви по стѣпкитѣ и зова на тия, които примѣрно въ живота си и въ завета си дадоха, като вѣрни и изпитани Христови войници, идеално равновесие въ желанията, кристална правота въ мислитѣ, чистота и святостъ въ действията, явления, които сж били и си оставатъ, основнитѣ условия за изграждането на траенъ миръ, на трайно приятелство, на братолюбие и възвишенъ християнски животъ. Българската душа жадува за православно библейско преустройство на живота, за благодатното господство на Евангелската правда, за тържеството на Христовия миръ, на Христовата любовъ. Ще бждеме много щастливи, ако наши-

тъ скъпи, мили и желани гости — делегатитѣ на Всемирния Съюзъ за международно приятелство чрезъ църквитѣ — на които искрено желяемо радостно и ползотворно пребивавене между насъ, си дадатъ трудъ да вникнатъ въ дълбинитѣ на българската душа и сами да констатиратъ миролюбивия характеръ на българския народъ, който чистосърдечно е готовъ да сътрудничи на великото дѣло, което е върховна целъ и свещенъ идеалъ на Съюза. Ние вѣрваме, че нашитѣ добри приятели, които сж преди всичко приятели на истината и правдата, съ своето безпристрастно проникновение въ сжщината на нѣщата и явлененията ще схванатъ тайната на българския трагизъмъ и готовността му да мине Сцила и Харидба подъ знамето на Божественото веление: „Миръ вамъ“, за да улеснятъ задачата ни да творимъ свѣтли и спокойни, мирни и благоденствующи бжднини въ атмосферата на живото и трайно междулъседско и международно приятелство.

Прочее, да благослови Господь Богъ и двата събора, които, въ тия исторически дни, заседаватъ въ престолния ни градъ, да видятъ усилията си увѣнчани съ постиженията на желания успѣхъ за Негова слава, за преуспѣване на Св. Му Църква, за щастие, радостъ и напредъкъ на дѣлото, на което служатъ и за моралната обнова и духовна сила на цѣлото човѣчество, тъй люто ранено и обезвѣрено отъ безумието и жестокостта на великата свѣтовна война.

Речъ

произнесена отъ Негово Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ на 10 т. м. въ Военния клубъ по случай тържественото откриване на III-ия Всеамериканскъ Делегатски Съборъ на Съюза на рускитѣ инвалиди.

Доблестни воино, вѣрни синове на великата, любвеобилна, многострадална сега Русия!

Като служителъ на олтара, азъ почвамъ своето обръщение къмъ Васъ съ думитѣ на Апостола: „милостъ вамъ и миръ и любовъ да изобилва“ (Иуд. 1,2). А като синъ на българския народъ азъ ви приветствувамъ, драги, желани гости, съ българското „Добре дошли“.

Осмѣлявамъ се да мисля, че, намирайки се въ нашата страна, вие се чувствувате като въ близка и сродна земя. Защото е трудно да се намѣрятъ други два народа повече близки, отколкото вашитѣ и нашитѣ народи. Ако и да ни раздѣля огромниятъ басейнъ на Черното море, но това материално пространство много отдавна е съкратено и, може да се каже, то е отстранено съ ония духовни, религиозни, морални, исторически, накрай, кръвни връзки, съ които сж тѣсно свързани нашитѣ два народа.

Нѣкога нашитѣ прадѣди сж обитавали въ равнинитѣ на вашата велика земя. И въ зората на своя исторически животъ вашата родина е възприела отъ насъ и славянската писменостъ и първитѣ заченки на духовната култура. Въ времето на мъчителното ни робство нашитѣ дѣди и прадѣди сж намирали единствена поддръжка у вашата земя и съ надежди къмъ нея сж живѣли, сж се вдъхновявали и укрепявали. Вашитѣ славни бащи и братя

сж оправдали тѣзи надежди, когато, съ единъ замахъ на Великия Царь, победоноснитѣ руски войски сломиха нашия многовѣковенъ врагъ и дадоха възможностъ да засияе въ нашата измъчена земя животъ и свобода. И сега тамъ у насъ, кждето порано сж се проливали сълзи, църѣла е неволя и животътъ е замиралъ, тамъ сега се разнася весела пѣсенъ, свободата крепне и все повече процвѣтвява културата и прогресътъ. Заедно съ свободата нашиятъ народъ ни даде и своята прекрасна култура, която е проникнала въ всички гѣнки на нашия животъ. Огъ вашата богата и чудна литература се е възпитала и продължава да се възпитава нашата интелигенция. Нашата армия е культивирала въ себе си и духа и строя на вашата славна армия. Въ всички наши храмове всѣкидневно се произнася името на нашия Освободителъ Императора Александра Николаевича и съ него — на рускитѣ воино, които сж положили своя животъ за нашата свобода, — непрестанно напомняйки по този начинъ и на стари и на млади за нашата освободителка — Русия. Толкова различнитѣ, тѣсни и — прибавямъ — величествени връзки, които съединяватъ двата народа, не могатъ да бждатъ унищожени нито отъ грѣшкитѣ на миналото, нито отъ интригитѣ на настоящето, нито отъ усилията на бждещето. Въ природата има неунищожими нѣща.

Съ своето посещение на нашата страна, вие, доблестни воино, прибавяте още една малка брънка въ веригата, която съединява нашитѣ народи, напомняйки ни съ своето пребивавене за велика Русия и за великата руска душа: самоотвержена и любвеобилна, въ борбата мъжествена, въ скърбитѣ търпелива, способна и при най-тежки условия на съществуване да се устремява къмъ възвишеното и да твори великото, способна и отъ злото да извлече добро.

Тази особеностъ на руската душа при нещастия и страдания по-рѣдко да пада и почесто, очиствайки се, да се възвишава, е Божий даръ и заедно съ това плодъ на многовѣковна религиозна култура на руския духъ, защото, споредъ думитѣ на Апостола, именно „ония, които любятъ Бога, всичко имъ съдействува къмъ добро“ (Римл. 8, 26).

Тя — тази особеностъ — ни приоткрива завесата надъ тайната на безпримѣрнитѣ въ историята, сега преживѣвани страдания на руския народъ. Въ своитѣ страдания се очиства, духовно възраства и се възвишава нашиятъ народъ, щото предъ потъналия въ материализма не само западъ, но и на цѣлия свѣтъ да яви красотата на просвѣтениа, нетленния духъ, да докаже драгоценността на „единето на потребу“ — духовни изисквания и постижения и да възпре бушуващия потокъ на материализма, заплашващъ да унищожитъ всичко човѣшко въ човѣка. Чрезъ страданията на вашия народъ се подготвя нево изкупление на човѣчеството, което се е отдѣлило отъ Бога и все повече отдава своето сърдце на мамона. Това казва гласътъ на сърдцето, което вѣрва въ Бога и въ Неговата вѣчна правда. И това трѣбва да бжде за васъ утешение въ всички ваши скърби за родината и вашитѣ лични преживѣвания и страдания.

Огъ цѣлото си, безгранично обичаще вашата Родина, сърдце призовавамъ Божието благословение на вашия съборъ и на всичкитѣ ви дѣла, които ще бждатъ посветени на търсене способности и срѣдства за облекчаване живота на вашитѣ стра-

дащи братя. Христосъ Спасителъ, Който е благоволил да нарече свои братя всички страдащи и без-приютни (Мат. 25. 40), да ви укрепи и папжествува за добри дѣла, за нужни и мждри решения и да ускори часа на възкресението на вашата Родина за ваша радостъ и за благо на цѣлото човѣчество.

Съ тѣзи пожелания и благословии, обявявамъ III-ия Всеизадграниченъ делегатски съборъ на Съюза на рускитѣ военни инвалиди за откритъ.

Всемирниятъ Съюзъ за миръ и приятелство чрезъ църквитѣ¹⁾.

Този Съюзъ израстна не като църковна, а като частна инициатива още преди войната (1—3 авг. 1914 г.). Въ хаоса на следвоенното време и срѣдъ вълчия вой на победителитѣ тоя Съюзъ заедно съ всички църкви самоотвержено напомни на забравилитѣ се Христовата свѣтлина и Христовия миръ. Въ скоро време той изплете една здрава междущърковна мрежа отъ ентузиазирани работници за Христовата правда и миръ между народитѣ. Пжтя на политиканитѣ за въдворяване миръ и приятелство между народитѣ той смѣта за не твърде сигуренъ, затова се стреми къмъ тая цель чрезъ църквитѣ. Въ своята работа Всемирниятъ Съюзъ за миръ и приятелство чрезъ църквитѣ не игнорира работата на Обществото на народитѣ. Напротивъ, той търси да я подпомогне, но сжщевременно смѣта, че О. Н. нѣма да постигне своитѣ задачи, ако „онѣзи, които поради своята вѣра въ учението на Христа смѣтатъ всички хора за братя помежду си“ не употрѣбятъ своето влияние, за да създадатъ отъ О. Н. „една голѣма морална сила“²⁾.

Нека хвърлимъ единъ бѣгълъ погледъ върху по-важната работа на тоя Съюзъ. На конференцията въ Oud Wassenaar бѣ обсъжданъ въпроса за тежкитѣ сътресения, които предизвика войната въ областта на външната мисионерска работа на църквитѣ. Резолюциитѣ на тая конференция гласѣха: Свободата да бжде разнасяно Евангелието на Христа на всички народи е основно право на религиозната свобода въобще. И всѣки народъ има това право, стига да не се злоупотрѣбява съ него за политически цели. Тоя въпросъ бѣ обсъжданъ и на конференцията въ Beatenberg. И тукъ бѣ подчертано, че всички хора иматъ право на царството Божие и че „само оная църква, която има съзнанието за своя мисионерски дългъ, има обновителна сила“. Конференциитѣ въ Женева (1921 г.) и Копенхагенъ (1922 г.) посветиха доста време пакъ на тоя въпросъ.

Къмъ преплетенитѣ социални проблеми на нашето време Съюзътъ гледа съ дълбокъ интересъ и голѣма загриженостъ. Социалниятъ въпросъ, съ цѣлата негова днешна острота, е единъ жизненъ въпросъ за Църквата, споредъ него. Царството Божие никога нѣма да бжде осжществено, ако днешнитѣ неправди и несигурностъ въ стопанския и социаленъ животъ на народитѣ не бждатъ премахнати.

По отношение политиката Съюзътъ заема едно чисто християнско становище. Тя е ценна до толкова, до кол-

¹⁾ Ср. R. H. Wallau. Die Einigung d r Kirche vom evangelischen glauben aus. Furche — Verlag Berlin 1925. S. 155—170; Проф. Протопр. Д-ръ Ст. Цанковъ. Международното църковно положение на Бѣлг. правосл. църква следъ освобождението на България. 1933 г., стр. 105—106.

²⁾ „Die Eiche“, IX, I, S. 37. Ср. писмото на Кентерберийския архиеп. на стр. 38 — пакъ тамъ.

кото служи на идеитѣ за справедливостта и взаимното зачитане между народитѣ. Енергично се осжжда тайната дипломация. Потисничествата, грабежитѣ, революциитѣ и всички политически насилия сж намирали подкрепа чрезъ тайната дипломация. Въ интереса на свѣтовното стопанско развитие Съюзътъ застѣпва политиката на „отворената врата“. Той е противъ стопанското барикадиране и стопанската аваркия. Моралнитѣ принципи на християнството, валидни за отдѣлната личностъ, трѣбва да легнатъ и въ основата на международнитѣ отношения. Конференциитѣ за разоржжението не трѣбва да се задоволяватъ съ безцветни и лицемѣрни резолюции, а да се пристѣпи къмъ едно истинско и искрено разоржжение, което, разбира се, никога нѣма да се осжществи, ако не бжде предшествувано отъ едно морално разоржжение. Грижата за това морално разоржжение трѣбва да бжде подета отъ църквитѣ.

Особено голѣми сж заслугитѣ на Съюза по отношение на въпроса за малцинствата. Клаузитѣ за закрита на малцинствата въ мирнитѣ договори се дължатъ до голѣма степенъ на застѣпничеството на тоя Съюзъ¹⁾. И въобщо работата на Съюза въ това отношение се гледа отъ цѣлия християнски свѣтъ съ възторгъ и съ голѣми надежди. За нѣкакви особено голѣми постижения въ тая областъ, разбира се, е рано още да се говори и едва ли може да се говори, като се иматъ предъ видъ вълчитѣ инстинкти на победителитѣ, но дейността на Съюза въ това отношение е упорита и достойна за похвала. Въ резултатъ на тая дейностъ се създаде една доста благоприятна психологическа атмосфера за малцинствата.

На делегатитѣ и гоститѣ на конференцията на управителнитѣ национални тѣла на Всемирния Съюзъ за миръ и приятелство чрезъ църквитѣ въ София пожелаваме успѣхъ въ тѣхната високоблагородна християнска работа. Хранимъ надежда, че тази тѣхна работа ще допринесе полза и за насъ, за нашата измжчена и онеправдана следъ войната родина.

Б. п. Стоименовъ.

Бележки върху Проектуустава за Българската Православна Църква.

I.

Много се работи, много се говори и писа по тоя Проектууставъ, който все още си остава единъ проектъ. Крайно време е, обаче, той да стане вече законъ. Нѣпоследъкъ мнозина, заинтересувани отъ уредбата на Църквата, заявиха, че въ Проектуустава трѣбвало да се направятъ още нѣкои поправки, които биха улеснили последствие прилагането му като законъ. И наистина, не би било безъ полза, ако се посочатъ мѣстата, които изискватъ такива поправки и се нагласятъ за едни по-приложими законоположения. Това е дългъ, който трѣбва да се изпълни отъ ония, които обичатъ родната си Църква и искатъ да видятъ по-скоро реда и дисциплината въ нея издигнати на желаната висота, чрезъ тия нови законоположения. Движими отъ такива чувства и ние пишемъ тия бележки.

1. Преди всичко, заедно съ мнозина добри църковници, и ние намираме, че би трѣбвало да се обсъди въпроса за самото заглавие на Проектуустава, респ. думата уставъ. Комисията е разиск-

¹⁾ „Die Eiche“, IX, I, S. 42.

вала дълго и навърно е намѣрила за основателни своитѣ съображения да остави това зглавие. При все това, то може да бжде критикувано. Знае се, че това наименование е било дадено на статута, съ който се уреждало устройството и управата на един полунезависимъ институтъ, какъвто се проектирало, по онова време, да бжде *Българската Екзархийска Църква* въ Турската империя. И статута, по който се управлява нѣкога полунезависимата Източна Румелия, сжщо тъй се наричаше „Органически Уставъ“. Ала сега, когато въ свободното Българско Царство, Църквата може и трѣбва да бжде напълно *независима*, думата *уставъ* много по-основателно би могла да бжде замѣнена съ думата: *Законъ*. Разбира се, думата *Уставъ* не е унизителна. Съ нея обаче въ повечето случаи се именува статутитѣ, съ които се разпредѣлятъ правата и задълженията на членоветѣ отъ разнитѣ професионални, културни и други организации. Наименованието *законъ* е много по-авторитетно. То е по-звучно и по-подходяще за озаглавяване юридическитѣ повели и законоположения, съ които се устройва и урежда управата на голѣмия и вѣченъ християнски институтъ, какъвто е *Българската Православна Църква*. Така погледнато на тоя въпросъ, ясно е, че той може да бжде обсъденъ по-сериозно и да се види, дали не би било по-основателно новиятъ Проектъ да се именува не *Уставъ*, а *Законъ за Българската Православна Църква*.¹⁾

2. Би могло да се обсъди още еднажъ и първата половина на чл. 1 отъ Проектустава. Тамъ се казва, че самоуправляваната Българска Православна Църква „*подъ име Екзархия*“ и пр. Веднага се налага въпроса: *защо подъ име Екзархия?* Знае се, че въ края на XIV-то столѣтие, когато, при злополучно стеклитѣ се обстоятелства, Цариградската патриаршия подсеби Българската Църква, тая последната не се наричаше Екзархия. Не се е наричала така и Охридската Българска Архиепископия до момента, въ който сжщо тъй е била подсебена отъ сжщата Патриаршия. Не се знае и по-рано нѣкога Българската Църква да се именувала „Екзархия“. Навѣрно нѣкои отъ нашитѣ сведущи канонисти ще обяснятъ на българския народъ, какво значатъ думитѣ: „Екзархъ и Екзархия“. Моментътъ е подходящъ и трѣбва да го сторятъ по-скоро.

Би трѣбвало да се припомни следното обстоятелство. Презъ XIX-то столѣтие, когато се подигна въпроса за автокефална Българска църква и когато Цариградскитѣ патриарси разбраха, че за въ бждеще не ще могатъ да удържатъ дотогавашното положение—пълната подчиненостъ на Българската църква, сами изнесоха идеята за *Екзархия*. Тѣ замислиха да отдѣлятъ нѣколко български епархии въ Северна България, да създадатъ отъ тѣхъ една полуавтономна църковна областъ подъ това име и да изпратятъ тамъ единъ отъ българскитѣ архиепископи съ *име Екзархъ*, който да я управлява. Очевидно е, каква целъ е преследвала Патриаршията: да залъже по тоя начинъ българския народъ и да го застави да не мисли повече за възстановяване на автокефална църква.

¹⁾ Бел. на ред. Наистина, думата *уставъ* е руска и би следвало да бжде замѣнена съ подходяща българска дума. Като най-подходна смѣтаме думата *правила*. Думата *Законъ* звучи много сухо, безжизнено. Тя е чужда на духа на Църквата. Надяваме се, че немалцина компетентни люде ще се зкъжатъ по бележитѣ на автора.

Знае се, обаче, че желаниятъ за Цариградската патриаршия резултатъ отъ тоя замисълъ не се получи. Но българскитѣ църковни деятели усвоиха идеята, што възстановената въ нейнитѣ законни предѣли Българска независима църква да се нарича Екзархия и нейниятъ предстоятель да се именува „Екзархъ“, който дори да поменува при богослужението името на патриарха, а Екзархията да получава Св. Миро отъ Патриаршията. Допущаме, че това се е сторило съ блага целъ. Българскитѣ църковнонародни деятели сж били преизпълнени отъ искреното желание, што разпрята съ Цариградската патриаршия да се завърши по християнско-миролюбивъ начинъ. Целъта е била: патриархътъ да признае автономността на Църквата ни, па ако ще нека счита Екзарха като свой пратеникъ да я управлява.

Ала за голѣма скърбъ на Православната църква изобщо, Цариградската патриаршия, грижейки се повечко за грѣцкитѣ национални интереси, отколкото за правдата, благото и мира въ Църквата, не пожела да оцени по достоинство миролюбивото настроение и християнска умѣреностъ на българския народъ. Тя не обърна внимание и на обстоятелството, че първоначално лансираната отъ самата нея идея, досежно наименованието *Екзархия* за Българската църква, е усвоена. Напротивъ, сега зарамена отъ бацила на *филетизма*, свика презъ 1872 година отъ всички грѣцки църкви съборъ и осъди българскитѣ иерарси въ *филетизъмъ*, а българския народъ — въ схизма, т. е. чуждъ на православието. И свѣтътъ видѣ това чудовищно решение: *най-голѣмитѣ филетисти, осъдиха българитѣ въ филетизъмъ*. Истината, обаче, и сега се знае: нито цариградскитѣ патриарси, нито фенерскитѣ патриоти сж били нѣкога, нито сега, по-добри и вѣрни православни християни, отколкото винаги сж пребждвали българитѣ и тѣхнитѣ духовни и мирски водачи. Въ разпрята тия последнитѣ винаги сж били отстъпчиви и примирителни. Доказва се това и отъ факта, че тѣ, дори и подиръ тоя беззаконенъ актъ на Патриаршията, пакъ запазиха наименованието за своята църква: *Екзархия* и за нейния предстоятель — *Екзархъ*. Но тия наименования — сега това вече трѣбва да се каже — нито тогава, нито сега сж били съответни на нѣкогшната българска църковна автокефалност. Тѣ изразяватъ известна зависимостъ.

Очевидно е, следователно, че се налага да се обсъди въпроса: бива ли и занаяпредъ самоуправляваната Българска Православна Църква да се именува подъ името „Екзархия?“ Това наименование, по-основателно би било, да се запази само за Екзархията въ Цариградъ, която, бидейки подъ ведомството на Българската църква, ще трѣбва да сжществува и да изчака по-нататъшни събития отъ международенъ характеръ. Въ сжщностъ Екзархийска църковна областъ може да се нарича само областъта, въ която нѣкоя по-висша църковна властъ ще изпраща зависимъ отъ нея иерархъ да я управлява. Българската православна църква не мисли по семъ сега да се подчинява на нѣкоя чужда духовна властъ. Може би съображенията, по които по-рано се е възприело това наименование, сж били основателни. Тѣй бѣше наричана нѣкога и Грузинската православна църква. Всерусийскитѣ Св. Синодъ изпращаше свои екзарси да я управляватъ. И това е било въ реда

на нѣщата, въ духа на канонитѣ църковни. Но, сега случаятъ не е такъвъ. Съ Проектоустава ще се създаватъ законоположения за устройство и управа на една православна църква. Тая църква се намира въ територията на едно свободно и независимо Царство — Българското. И щомъ тя ще се самоуправлява не изглежда, че е удобно тя да се таксува и подъ името *Екзархийска*. Хемъ автокефална, самоуправлявана, хемъ Екзархийска! Това нѣкакъ не се върже. Ако нѣкога църковната политика би могла да допусне единъ подобенъ парадоксъ, би трѣбвало сериозно да се обсъди, дали и сега това би могло да се оправдае. Защото едва ли би имало нѣкаква вреда за редакцията на чл. 1-и отъ Проектоустава, ако думитѣ: „подъ име *Екзархия*“ съвсемъ се изпуснатъ. Въ такъвъ случай законоположението въ тоя членъ ще изразява ясно и категорично независимостта на *Българската самоуправлявана църква, която е членъ, неотделенъ отъ Единая, Святая, Съборная и Апостолская Църква*.

(Следва).

S. W.

VI редовенъ съборъ на Православнитѣ християнски братства.

На събора на Православнитѣ християнски братства презъ 1926 г. въ гр. Казанлъкъ биде основанъ Съюзътъ на православнитѣ християнски братства въ България. Отъ 1927 г. до 1932 г. този Съюзъ има 5 редовни събори. Тази година отъ 3 до 5 септември въ гр. Габрово се състоя VI-тия редовенъ съборъ на Правосл. хр. братства.

Градъ Габрово посрещна на 2. IX. сл. об. съ задоволяваща сърдечностъ надъ 2 хиляди делегати и гости на събора на братствата. Дветѣ хубави арки съ надписи: „Добре дошли, скъпи гости!“ и „Съ нами Богъ! Разумѣйте языкъ, яко съ нами Богъ“ придаваха тържествувашъ видъ на града. Въ приветственитѣ речи на г. кмета и на о. протосингела на св. Търновска митрополия Н. В. Преподобие архимандритъ Антоний бѣ подчертана готовността на габровци да работятъ за родъ и вѣра.

На събора присѣтствуваха Високопреосвещенитѣ митрополити Старозагорски Павелъ, Доростоло-Червенски Михаилъ и Врачански Паисий, Преосвещенитѣ епископи Драговитийски Харитонъ, Велички Андрей и Знеполски Софроний. Н. В. Пр. св. Търновскитя митрополитъ г. г. Филипъ бѣ въ Габрово, но — поради неразположение — не можа да присѣтствува на заседанията на събора.

I. Съюзътъ на православнитѣ християнски братства въ България нараства числово всѣка година. Това личи отъ следнитѣ данни:

I. ред. съб. въ Плъвенъ 1927 г. предст. 63 брат. съ 900 дел. и гости			
II. „ „ „ Пловдивъ 1929 „ „ 63 „ „ 1500 „ „ „			
III. „ „ „ Ст.-Загора 1930 „ „ 62 „ „ 800 „ „ „			
IV. „ „ „ Русе 1931 „ „ 94 „ „ 2000 „ „ „			
V. „ „ „ Бургасъ 1932 „ „ 90 „ надъ 2000 „ „ „			
VI. „ „ „ Габрово 1933 „ „ 80 „ „ 2000 „ „ „			

Днесъ съюзътъ обгръща 167 братства — 75 въ градове и 92 въ села — съ около 20,000 члена.

Въ 1927 г. Съюзътъ брои 10,658 члена	
„ 1927—1930 г. „ „ 9,000 „	
„ 1930—1931 г. „ „ 14,329 „	
„ 1931—1932 г. „ „ 16,213 „	
„ 1932—1933 г. „ „ 16,356 „ въ 144 братства.	

Двадесетъ и три братства не сж дали сведения.

Нѣкои братства иматъ приръстъ на членове, но повечето иматъ едно малко намаление.

Отчетени напълно до 31 августъ сж само 136 братства. 31 братства не сж отчетени, 8 отъ тѣхъ не сж се обадили на ръководството на Съюза 2 и повече години.

Съгласно даденитѣ отъ 107 братства числови данни личи, че 85% отъ членоветѣ сж жени и 14% мжже.

Нѣкои братства показватъ по-голямъ брой членове, а внасятъ по-малко членски вносъ. А други показватъ на маленъ брой на членоветѣ си, за да внасятъ споредъ него членския си вносъ.

II. Всички братства сж се стараели да изпълнятъ изработената миналата година програма за седмични уроци върху живота на Спасителя по Св. Евангелие. 5 братства сж уредили 27 сказки отъ външни лектори. 15 братства сж уредили 17 забави. 19 братства сж уредили 26 екскурзии и поклонничества. 6 братства сж имали уроци по хорово пѣние. 1 братство е имало недѣлно училище.

Ески-Джумайското братство е издавало двуседмиченъ листъ „Православна дума“ въ 1000 екземпляри. Издало е и брошурката „Ето, казахъ ви отнапредъ“.

Кюстендилското братство е издавало „Духовна искра“ въ 1500 екземпляра. Издало е серия брошури подъ насловъ „Духовно възраждане“ и календарче.

Чирпанското братство е издавало месеченъ листъ „Свѣтлинка“ въ 1500 екз.

Карловското братство е издало 2 сбирки „Китка“ въ 1000 екз.

Пловдивското братство е издавало месечно списание „Братско слово“ въ 5000 екз., месеченъ листъ за деца „Християнче“ въ 25,000 екз. и месеченъ листъ за селски четци „Духовна нива“.

Такъва е въ общи черти просвѣтната дейностъ на братствата.

III. Имотното състояние на братствата е следното: 36 братства иматъ 43 фонда на сума 902,442 лв. Фондоветѣ сж за старопиталища, салони, приюти, братствени домове, подпомагане бедни, старообѣдници и др. Нѣкои братства иматъ недвижими имоти.

IV. Социалната и благотворителна дейностъ на братствата не може точно да се опредѣли по липса на сведения отъ отдѣлнитѣ братства.

80 братства сж изразходвали за благотворителна дейностъ 1,048,478 лв. Не по-малко сж изразходвали и останалитѣ 87 братства. Освенъ това нѣкои братства сж издържали сиротопиталища, старопиталища, трапезарии, дневни приюти за деца на работници, лѣтни колони и отдѣлни ученици.

V. Съюзниятъ съветъ е ималъ 3 заседания. Издалъ е братственъ стененъ календаръ въ 153,000 екз. Уредилъ е курсъ за ръководители на братствата въ дома на Старо-Загорското епархийско свещеническо братство при Горно-Паничаревскитѣ бани, Казанлъшка околия.

Съюзътъ има спестени 113,046 лева въ влогова книжка, а капиталътъ на фонда „Духовна книжнина и просвѣта“ е нарастналъ до 35,335 лв.

Съюзниятъ съветъ е изработилъ допълнителна програма за уроцитѣ за земния животъ на Спасителя по Св. Евангелие, които ще започнатъ въ началото на мес. октомври и ще завършатъ въ края на мес. юний 1934 г.

VI. Съюзното списание „Християнка“ е печатано презъ 1932—1933 години въ 4000 екз. Св. Синодъ е отпусналъ помощъ 20,000 лева срещу 500 абонамента.	
Ст.-Загорска митрополия 3000 лв. срещу 750 абонамента.	
Доростоло-Черв. „ 2000 лв. „ 50 „	
Пловдивската „ 2000 лв. „ 50 „	
Ловчанската „ 1000 лв. „ 25 „	
Сливенската „ 800 лв. „ 20 „	

Изразходвани сж по издаването на „Християнка“ 107,441 лв. отъ разрешения по бюджета кредитъ 165,500 лв. Остава да се доизплатятъ за печатницата 12,500 лв.

За IX и X годишини има да се събира сумата 162,000 лв. отъ 4050 абонати.

VII. Съборътъ на православнитѣ християнски братства работи по следната

ПРОГРАМА:

2 септемврий — сжбота

Следъ обѣдъ:

1) 5:15 ч. — пристигане на гоститѣ и приветствието имъ отъ Н. В. Преосвещенство Св. Търновски митрополитъ г. г. Филиппъ.

2) 6 ч. — официално посрещане на гоститѣ и приветствие отъ г. кмета на гр. Габрово при кметството.

3) 6:30 ч. — вечерня въ храма „Св. Троица“ съ участие на архиерейтѣ и съборянитѣ.

Разквартируване на гоститѣ.

3 септемврий — недѣля

Преди обѣдъ:

1) Съборна архиерейска служба въ храма „Св. Троица“, начало 6 часа сутриньта.

2) 10:30 ч. — Литийно шествие до салона на библиотеката. Молебень. Откриване на събора. Изборъ на бюро и комисии. Приветствия.

Следъ обѣдъ:

3) 5 ч. — Вечерня въ храма „Успение Пр. Богородици“.

4) 3—6 ч. въ салона на Д-во „Майчина Грижа“ заседание на делегатитѣ и отъ 6 до 7 часа въ салона на библиотеката Духовень концертъ отъ хороветѣ на Музикалното д-во и Габровския народенъ хоръ. Въ 7 часа сказка отъ Н. Пр. Велички епископъ Андрей на тема: „Знамения на времето“.

4 септемврий — понедѣникъ

Преди обѣдъ:

1) Съборна архиерейска служба въ храма „Успѣние Пр. Богородици“ — начало 6 ч. сутриньта.

2) 10:30 ч. — Въ салона на Д-во „Майчина Грижа“ заседание на делегатитѣ.

11 ч. — Въ салона на Библиотеката — сказка съ свѣтливи картини: „Габрово — историко-географски и духовень прегледъ“ — отъ г. Ст. Поповъ, учителъ при Априловската гимназия.

Следъ обѣдъ:

3 ч. — Въ салона на Д-во „Майчина Грижа“ делегатитѣ продължаватъ работата си.

5 ч. — Вечерня въ храма „Св. Иоанъ Предтеча“ и въ

6 ч. — въ салона на библиотеката сказка отъ г. Борисъ п. Стоименовъ — н-къ на Вътрешната мисия при Св. Синодъ, на тема: „Комунистическото безбожие“.

5 септемврий — вторникъ

Преди обѣдъ:

1) Съборна архиерейска служба въ храма „Св. Иоанъ Предтеча“ — начало 6 ч. сутриньта.

2) 10:30 г. — Въ салона на Д-во „Майчина грижа“ делегатитѣ продължаватъ работата си.

11 ч. — Въ салона на библиотеката сказка съ свѣтливи картини отъ Н. Пр. Велички епископъ Андрей на тема: „Северния свѣтилникъ на православието“.

Следъ обѣдъ:

3) Въ 3 ч. всички делегати и гости се събиратъ въ гимназиалния дворъ, отъ кждето въ 3:30 тръгватъ съ про-

цесия до с. Бичкиня. Закриване на събора. Благодарственъ молебень. Братска трапеза.

6 септемврий — срѣда.

Въ 7. ч. сутриньта и 12 ч. по обѣдъ — изпращане на гоститѣ.

Тази програма биде изпълнена изцѣло. Не се състоя само сказката на г. Б. п. Стоименовъ.

Разискванията на събора бѣха спокойни, вглжбени. Отчетътъ за дейността на братствата въ Софийска епархия, направенъ отъ Преосвещения Знеполския епископъ Софроний, влѣ решимостъ у всички делегати за жертвенъ подвигъ.

Приетъ бѣ следния бюджетъ за 1933/1934 год.

Приходъ	Разходъ		
Членски вносъ	30,000	Канцеларски	3,000
Приходъ отъ лихви	8,000	Конференции, курсове и колонии	50,000
Помощи и дарения	20,000	Пѣтни и дневни на съюзния съветъ и контр. комисия	4,000
Продажби съюз. значки	15,000	Изготвяне съюзни значки	10,000
„ устава, лични карти, увѣрения	5,000	Писаръ и прислуга	8,000
„ съюзни издания	80,000	Печатане устави и др.	1,500
Недобори	12,000	Фондъ „Дух. кн. и просв.“	12,000
Отъ заема „Християнка“	9,000	Издаване съюзни печатни издания	67,000
	179,000 лв.		169,000 лв.

Фондъ духовна книжнина и просвѣта.

Приходъ	Разходъ		
Вноски отъ Съюза	12,000	За капитализиране	15,000
Помощи	1,000		15,000 лв.
Отъ лихви	2,000		
	15,000 лв.		

Фондъ „Християнка“.

Приходъ	Разходъ		
Абонаментъ	140,000	За хартия, наборъ, печатъ	65,000
Обявления	1,500	Клишета	8,000
Помощи	5,000	Експедиция, адреси	20,000
Недобори	165,000	Коректоръ експедиторъ, сега администраторъ	10,000
	311,500 лв.	За редак. комитетъ	10,000
		Хонораръ на сътруд.	5,000
		Отстъпка на настоятели	10,000
		Канцеларски	3,000
		Изплащане дългове	21,500
			152,500 лв.

Избрани бѣха за членове на Съюзния братски съветъ прот. Петъръ Икономовъ отъ Варна, Симеонъ Ивановъ отъ Плъвень и Александра п. Димитрова Андреева отъ София. За запасни членове бѣха избрани свещ. Стилианъ п. Кръстевъ отъ Габрово, Гурко Серафимовъ отъ Казанлъкъ и Райна Цонева отъ Кюстендилъ. За Контролна комисия бѣха избрани свещ. Иванъ Юлиевъ отъ Бургазъ, Нешо Стояновъ отъ Пловдивъ и Анастасия Бакалова отъ Чирпанъ.

Д.

Учителски курсове за ръководители на Православно-християнски ученически дружества.

Покрей редовнитъ свещенически опрѣснителни курсове, които всѣка лѣтна ваканция се уреждатъ въ София и другаде, тази година за пръвъ пътъ се направи опитъ да се привлечатъ за църковно-обществена дейность и народнитъ учители, които могатъ да бждатъ най-ценнитъ помощници на пастиря въ неговото велико религиозно-възпитателно дѣло. По инициативата на Св. Пловдивска митрополия, отъ 15. VII. до 25. VII., се състоя учителски курсъ за ръководители на детски дружества въ манастира „Св. Петка“ — Станимашко. Противъ очакванията на уредниците, отзоваха се 50 души отъ разни краища на Пловдивската епархия. Курсиститъ се ползуваха отъ безплатна храна и квартира. Всички редовно посещаваха ежедневно богослужение и лекциитъ, предвидени въ програмата. Главенъ ръководител на курсоветъ бѣше прото-сингелтъ на Св. Пловдивска митрополия — Негово Високопреподобие архимандритъ Климентъ.

Нагледъ много обикновена, инициативата за тѣзи курсове въ сжщности е една дълбоко промислена акция отъ изключителенъ характеръ и, най-важното, изискваща много материални и морални жертви. За да се подреди единъ задоволяващъ пансионъ сж нужни суми, които съ нищо материално не се награждаватъ. Закупването на легла, завивки, кухненски инвентаръ и всичко друго, което е необходимо за подържането и за въ бждеще на лѣтния пансионъ, е свързано съ голѣми разности, които Пловдивската митрополия съ готовность прави, защото се касае за едно ново голѣмо начинание, което цели да заздрави връзкитъ между училището и Църквата, тѣй безсмислено враждуващи помежду си. Ако на първата покана се отзоваха 50 души учители и учителки (основни, прогимназиални и гимназиални), имаме основание да мислимъ, че занаяпредъ, когато тѣзи курсове се проагитиратъ повече, ще се явятъ още повече народни просвѣтителни, които ще иматъ възможность, отпочивейки си отъ годишния трудъ, да се приобщатъ съ онзи духъ на вѣра и благочестие, който е най-необходимъ при тѣхната свещена работа надъ младитъ души. Отъ благодарствената телеграма, която курсиститъ отправиха въ навечерието на своето заминаване отъ манастира до Негово Високопреосвещенство св. Пловдивския митрополитъ г. Максимъ, се вижда, че дошлиитъ на тѣзи курсове учители и учителки сж останали предоволни, както отъ гостоприемството на инициаторитъ, така и отъ прочетениитъ лекции. Отъ лични наблюдения, всѣки, който е присъствувалъ на тѣзи курсове може да каже, че тѣ не бѣха едни обикновени полусфициални и полузадължителни курсове, а единъ действителенъ освежаващъ тѣлото и душата изворъ на сили за народополезна дейность въ класната стая и вънъ отъ нея. Може би нѣкой ще помисли, че на тѣзи курсове сж дошли бивши семинаристи или изобщо хора, които се намиратъ близу до Църквата. Нито едното, нито другото. Мнозинството курсисти никакъ или много малко сж работили въ православни християнски ученически дружества. Смѣло можемъ да кажемъ, че мнозина отъ тѣхъ идваха съ предубеждение за успѣха на курсоветъ.

Пъкъ и кой ли не знае отношението на болшинството отъ народното учителство къмъ всѣко църковно начинание? Тукъ, обаче, срѣдъ мистичната мощъ на манастира, по-близу до Бога, младитъ народни учители разбраха, че осбень тѣхния идеализъмъ има и единъ другъ идеализъмъ, много по-дълбокъ и пламененъ, много по-осмисленъ и по-необходимъ за живота. Най-важното, тукъ тѣ не срещнаха строги лица, изобличаващи витии, а благъ погледъ, дружески сбности и братска трапеза. Още отъ първия день животътъ на колонията потече безшумно и леко. Сутринъ — утрень съ образцово пѣне и вразумително четене, следъ това лекции и беседи върху най-актуални въпроси изъ живота и науката, изъ християнското вѣроучение и нравоучение, упжтвания по организиране на православни християнски ученически дружества, по преподаване на вѣроучение въ основнитъ училища и прогимназиитъ, упражнения въ църковно тригласно пѣние, следъ обѣдъ почивка, въ 4 ч. вечерня, надвечеръ разходка или хорова спѣвка, следъ вечеря литературно-музикална забава. За 10 дни курсиститъ усвоиха цѣлата тригласна литургия на П. Диневъ и нѣколко духовни пѣсни отъ сборника на сжщия авторъ. Въ последния день имъ бѣха раздадени даромъ отъ св. Пловд. митрополия книжки и брошури съ богословско и научно съдържание.

Ако да бѣше само редовното, непринудено посещаване на богослужението и участието въ него, пакъ задачата на курсоветъ би била достатъчно изпълнена. Къмъ това, обаче, трѣбва да се прибавятъ ценнитъ познания, които учителитъ почерпиха по разни религиозно-нравствени и методически въпроси и естетичната наслада, която изпитаха въ резултатъ отъ усърднитъ си музикални занятия.

А най-важното, най-ценното е онова братско единение, което се създаде срѣдъ курсиститъ и ги научи на дѣло какъ трѣбва да живѣе християнската младежь.

Само за десетъ дни дошлиитъ отъ различни краища учители и учителки се почувствуваха като едно голѣмо семейство. Не безъ болка въ душата всички се раздѣлиха, когато курсоветъ завършиха.

Понеже последната целъ на тѣзи курсове е да се подготвятъ ръководители на православни християнски ученически дружества, последниятъ день бѣ посветенъ на специални упжтвания за организирането на тѣзи дружества и за работата въ тѣхъ. Не следва отъ това, обаче, че уредниците на курсоветъ мълкомъ задължаватъ участвувацитъ въ тѣхъ, като се върнатъ по домоветъ си непрѣменно да образуватъ дружества. Предполага се, че у мнозина ще пламне желание, покрай училищната си работа, да развиятъ и една още по-благородна, по-възвишена дейность всрѣдъ децата и да ги научатъ на добро, да осмислятъ всичко, което имъ преподаватъ като знание съ една стихийна вѣра въ Бога, въ Доброто, Истината и Красотата и да ги заведатъ по-близу до Спасителя, най-голѣмиятъ най-сърдечниятъ приятель на малкитъ. И така се оказа. Интересътъ въ това отношение бѣ повишенъ и мнозина съжаляваха, загдето не сж били устроени съвмѣстни курсове съ свещеницитъ, за да се опознаятъ по-добре. Нѣкога свещеници и учители сж работили ржка за ржка. Тѣ сж били главни просвѣтни фактори. И днесъ учителътъ и свещеникътъ трѣбва да съгласуватъ теоритически и прак-

тически своята просвѣтна и възпитателна дейност. Остава за въ бждеще и това да се осъществи.

Курсоветъ за учители и свещеници трѣбва да пребждатъ. Тѣ ще помогнатъ да бжде открита една свѣтла страница въ най-новата история на народната ни църква, която втори пжтъ трѣбва да изведе народа ни отъ духовно робство. Хвала на труженицитѣ, които съ жаръ прегръщатъ *практическата* дейностъ за възтържествуването на Христовитѣ идеали срѣдъ нашата интелигенция.

Д. Ивановъ.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Окръжно № 5064 отъ 18 юлий 1933 год. на Св. Синодъ до Епархийскитѣ началства въ Царството: По освещаване знамена на дружествата „Инвалидъ“.

Ваше Високопреосвещенство,

Съветътъ на пострадалитѣ отъ войнитѣ въ България като уведомява Св. Синодъ, че предстояло да се осветятъ знамената на дружествата „Инвалидъ“, моли Св. Синодъ да направи нареждане, щото това освещаване да се извърши колкото се може по-тържествено. Понеже дружествата „Инвалидъ“ сж родолюбиви организации и развиватъ една много полезна дейностъ, Св. Синодъ реши да Ви приканиме да наредите, щото обредитѣ, които ще се извършатъ по този случай да бждатъ по-тържествени, но съобразно съ издаденото: вече синодно окръжно № 3821 отъ 22. VI т. г.

Препоръчваме се и пр.

*Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ
† Видинский Неофитъ.*

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Църквата и читалищата. Преди освобождението Църквата е играла роль на училище. Благодарение на нея българскиятъ езикъ се е запазилъ и пакъ благодарение на нея този езикъ е добилъ право на гражданственостъ въ Турската империя. Църковнитѣ книги сж били първитѣ учебници въ училищата.

Църковницитѣ откриватъ първитѣ училища въ манастири и около храмове, за да могатъ да съживятъ народа и да го приобщатъ съ науката. Тѣ откриватъ и първитѣ читалища по села и градове и чрезъ тѣхъ импулсиратъ младото тогавашно поколѣние да работи съ по-голъма енергия и съ по-голъмо себеотрицание за родъ и вѣра. Първитѣ ратници въ читалищата сж били свещеници. Около тѣхъ се е групирала по-будната младежъ въ села и градове.

И сега много отъ читалищата играятъ първенствующа роль въ духовния животъ на нашето население. Въ тѣхъ се разискватъ и решаватъ най-жизненитѣ въпроси за населението пунктъ и отъ тамъ излизатъ най-добритѣ инициативи.

Това лѣто посетихъ нѣколко малки градчета, които съ своето будно население сж играли роль въ нашата история. Посещавахъ тѣхнитѣ читалища и се осведомихъ за дейността имъ. Направи ми скръбно впечатление, че въ нѣкои читални на читалищата не се получава „Църковенъ вестникъ“. Читалището получава много вестници и

списания; „Зорница“ и други сектантски органи се гиздятъ въ читалищата, а „Църковенъ вестникъ“ липсва.

Още по-скръбно е, че председателъ на читалището е православниятъ свещеникъ. Ако нѣма възможностъ на всички читалища да се изпраща даромъ „Църковенъ вестникъ“, то има свещеникътъ не може да оставя на масата въ читалището получавания отъ него „Църковенъ вестникъ“, следъ като го прочете внимателно? Мнозина сж гладни духовно и трѣбва да имъ се даде духовна храна.

Д-ръ Хар. Д. Генчевъ.

Загадъчно затишие. Следъ изключването на работническитѣ народни представители отъ Камарата, комуниститѣ се смълчаха. Смѣтна се, че това е признакъ на опомване или отстъпление предъ силата на властта. Оказа се, обаче, че това затишие е само промѣна въ тактиката. Изоставена е шумната агитация, оредѣни сж демонстрациитѣ по улицитѣ, но въ замѣна на това започната е усилена тайна и подмолна дейностъ, резултатитѣ на която сж несравнено по-пакостни отъ онѣзи на откритата дейностъ. Това проличава отъ последнитѣ разкрития на полицията.

Комунистически функционери се укриватъ задъ нѣкоя легална партия, работятъ самоотвержено по 16 часа въ подземията, съ малки печатарски машини, пускатъ отъ тамъ десетки хиляди позиви, възвания, книги и брошури, изгълнени съ отрова и бѣсна омраза противъ редъ, вѣра, моралъ и човѣщина.

Въ никоя, изглежда, европейска държава комуниститѣ не сж тъй добре дисциплинирани и организирани, както у насъ, въ България. Самоизлъгваме се, като вѣрваме, че скоро комунизъмътъ ще издѣхне у насъ и че всѣки утрешень день ни носи спокойствие и радостъ.

Комунизъмътъ у насъ не е къмъ своя залъзъ. Залепенитѣ орджия на Коминтерна у насъ съ фанатизъмъ и безумна ревностъ се борятъ за разрушението на собственото си отечество. Докато у нашитѣ комунисти сжществува този фанатизъмъ и слѣпа привързаностъ къмъ комунистическата идея, тѣ ще представляватъ винаги опасностъ за реда, общественото спокойствие и сигурността на държавата.

X.

Бедмиченъ прегледъ на събитията.

Царската двойка е въ чужбина. Тѣхни Величества сж посетили италианскитѣ владетели и Мусолини, председателя на швейцарската република, секретаря на О. Н. въ Женева, председателя на френската република и френскитѣ министри, английскитѣ владетели и Макдоналдъ.

— Правителството опредѣли цената на житото 2·80 лв. кгр.

— Продължиха преговоритѣ съ българскитѣ кредитори въ Франция, безъ, обаче, да сж приключени до сега поради неотстъпчивостта на кредиторитѣ.

— България взе участие на панаритѣ въ Бари (Италия) и Прага, Чехославия.

— Сключи се търговска спогодба съ Чехословашко. Преговоритѣ съ Турция сж прекъснати, докато се примиратъ гледищата по контингента на внасянитѣ стоки.

Бѣлградската занаятчийска изложба бѣ посетена отъ български търговци, индустриалци и занаятчи, сѣрдечно посрещнати и чествувани.

Ромънското правителство отказа плащането на дълговетъ си. Спрѣно е плащането и на вътрешни дългове и данъци.

Ромънскиятъ печатъ враждува срещу България. Недоволенъ е отъ посещението на Ерио.

Цинцари студенти сж нападнали българскитѣ училища и учреждения въ Добричъ и изпочупили врати и прозорци.

Австрия, следъ като получи пари (заемъ), сега получи разрешение да увеличи армията си. Отношенията ѝ съ Германия сж крайно влошени. Германия продължава да праща хитлеристски агитатори, които да извършатъ превратъ и съединение съ Германия. Великитѣ държави действуватъ чрезъ Австрия противъ Германия. Усилено работятъ за съюзъ между Унгария и Австрия.

Въ **Женева** заседава ционистически конгресъ. Решено е бойкотътъ срещу Германия да продължи и да се усили колонизацията въ Палестина.

Германското правителство на Хитлера продължи стопанскитѣ си мѣрки. Настѣпило е едно подобрене въ стопанския животъ. Преследванията надъ социалисти, комунисти и евреи продължаватъ. Конфискувани сж имотитѣ имъ.

говъ трудъ. Който го прочете, ще окъже душата си и сж грѣйнали очи ще гледа въ бѣднитѣ дни.

Книгата се доставя отъ автора В. Узуновъ, София, ул. „Братя Миладинови“, № 107. Д.

П. Р. Шингарова. Избраници. София, 1933 г. Стр. 36. Цена 10 лв. Ботйовъ, възплътенъ образъ на всички блѣнове на българина, ще пребже като вдѣхновителъ и вождъ. Той ще бже четенъ и изучаванъ, търсенъ и желанъ отъ всички. И всѣки ще го разбира по своему. Такъва е орисъта на великитѣ.

П. Р. Шингарова е надникнала въ тайницитѣ на Ботйова поетъ и революционеръ. Въ 7 стройни и звучни пѣсни тя изнася на показъ недостъпния за повърхностнитѣ ликъ на Ботйова. Въ мистиченъ унесъ тя се е слѣла съ неговия духъ, чула е шепота на Левски, на Караджата, на Хаджи Димитра и е възплтила своитѣ видения въ завладяващъ стихъ. Нейнитѣ *избраници* трѣбва да станатъ наши *избраници*. А за това е нужно да бждатъ прочетени нейнитѣ 7 пѣсни. Тѣ носятъ свѣтлина, радость, надежда.

Изписва се отъ автора П. Р. Шингарова, София, бул. „Столтѣтовъ“, 57. Д.

Василь Узуновъ. Ние (Балканската война — Исторически романъ). София 1933 г. Стр. 245. Цена 45 лева. Не вѣкове трѣбва да потънатъ въ шеметни бездни, за да зърнешъ възходъ и падение, одѣлтворенъ блѣнъ и зла покруса. Често само нѣколко мига, нѣколко часа, нѣколко месеца сж много, за да погледнешъ гордо отъ висинитѣ и да се смѣлчи цѣ потресенъ въ низинитѣ. Такива месеци изживѣхме *ние* презъ последнитѣ месеци на 1912 г. и първитѣ месеци на 1913 г. Василь Узуновъ извиква въ съзнанието ни преживѣлицитѣ тогавашни съ своя новъ исторически романъ *ние*. Въ този романъ всѣки отъ насъ се огледва, вижда купнежитѣ си, постизитѣ си, грѣшкитѣ си. И трѣпне отъ желание да заживѣе въ *нови дни*, та да покаже на всички, че не България е *смутителка* на европейския миръ, а онѣзи, които потъпкаха *нейната* правда.

„*Ние*“ е исторически романъ, оросенъ отъ непроборима любовъ къмъ родината и изтъканъ отъ пурпура и златото на вглѣбената мисль и чистото сърдце. Въ него В. Узуновъ е вложилъ чара на доброто, на красотата, на човѣчността. Това той е сторилъ въ всички свои *голъми* и малки творби: а) 12 романи, повести, поеми, лирични пѣсни, впечатления съ около 2000 страници; б) 45 разкази; в) 4 художествени описания и етюди; г) 97 литературни бележки и статии и даже при избора на преведенитѣ отъ него отъ английски езикъ 2 книги за образованието, обемащи 470 страници. Стореното е плодъ на голѣмъ майсторъ на перото. Ето защо „*Ние*“ заслужава искрено и щедро внимание на всички българи, отъ каквото не сж били лишени всички творби на В. Узуновъ.

В. Узуновъ е познатъ, оцененъ, търсенъ. Нашата пвценка е слаба да разкрие ценността на новия не-

I. У насъ.

Конференцията на Всемирния съюзъ за международно приятелство и миръ чрезъ църквитѣ. Вчера, на 15 т. м., въ хотелъ „България“ откри, подъ председателството на Датския епископъ Амундсенъ, своитѣ заседания Всемирниятъ съюзъ за международно приятелство и миръ чрезъ църквитѣ. На конференцията присѣтствуватъ лордъ и леди Дикинсонъ (Англия), пасторъ Жозекелъ (Франция), Дръмондъ (Англия), епископъ Амундсенъ (Дания), Аткинсонъ (Америка), Архиепископъ Висарионъ (Албания), Боеръ (Унгария), Викишъ (Холандия), Рихтеръ (Германия), Турелъ (Франция), Ги (Италия), Ачрио (Швейцария), Беренсъ (Австрия), Д-ръ В. Яничъ (Югославия), проф. Милошъ Яношевичъ (Югославия), проф. Аливизатосъ (Гърция) и др.

Отъ българска страна участвуватъ Негово Високопреосвещенство св. Софийскитъ митрополитъ г. г. Стефанъ, св. Врачанския митрополитъ г. г. Паисий, проф. протопр. Д-ръ Ст. Цанковъ и п-ръ Д. Фурнаджиевъ. Като наблюдатели присѣтствуватъ Високопреосвещенитѣ митрополити Старозаговския Павелъ и Доростолочервенския Михаилъ, Преосвещениятъ епископъ Антимъ и г. Г. Цвѣтиновъ.

Конференцията ще се занимае главно съ следнитѣ четири въпроси:

1. Разоржаването; 2. Ревизия на договоритѣ; 3. Положението на малцинствата; 4. Подготовката на всемирния конгресъ, който ще се състои идущата година въ Будапеша.

Конференцията най-първо бѣ приветствувана отъ Високопреосвещени Стефанъ. На приветствието отговори лордъ Дикинсонъ.

Днесъ, 6 часа вечеръта, въ Военния клубъ, конференцията ще има, подъ председателството на митропо-

литъ Стефанъ, тържествено публично заседание, на което ще говорятъ: лордъ Дикинсонъ (Англия), проф. Боеръ (Унгария), албанскиятъ архиепископъ Висарионъ, д-ръ Воиславъ Яничъ (Югославия), проф. Аливизатосъ (Гърция), проф. Михалческу (Ромжния). Анрио (Швейцария) и епископъ Амундсенъ (Дания).

Утре, недѣля, въ храма-паметникъ „Св. Александъръ Невски“ ще бѣде отслужена тържествена Архирейска Литургия, на която ще присѣтствуватъ и чуждитѣ делегати.

Въздигане и откриване паметника на македонския четникъ. Съ срѣдства на македонската емиграция е въздигнатъ въ гр. Гор. Джумая величественъ паметникъ на македонския четникъ, който на вѣчни времена ще напомня за безбройнитѣ безкрѣстни гробове, съ които четницитѣ осѣяха долицитѣ и планинитѣ на Македония и съ това посочиха пътя, по който трѣбва да вървятъ иднитѣ поколения на България и Македония.

Освещаването и откриването на паметника е станало на 2 августъ т. г. и е било извършено отъ Негово Високопреосвещенство св. Неврокопския митрополитъ г. Макарий, въ съслужение съ многобройно духовенство. Негово Високопреосвещенство е произнесълъ прочувствена речъ, въ която, между другото, е казалъ, че борбата за свободата на Македония е трудна, но българитѣ трѣбва да иматъ пълна вѣра въ тържеството на истината, правдата и възкресението на Македония.

Полагане и освещаване основния камък на Софийската Епархийка свѣщоливница. На 14 т. м. бѣ извършено полагането и освещаването основния камък на новостроящата се свѣщоливница, жгѣла на ул. „Царь Калоянъ“ съ „Позитано“, отъ Негово Високопреосвещенство св. Софийския митрополитъ г. Стефанъ, въ съслужение съ Тѣхни Високи Преподобия архимандрититѣ Иосифъ и Кирилъ и многобройно духовенство. Въ сѣщото здание ще има столъ за даване обѣди на бедни и салонъ за сказки.

На това тържество присѣтствуваха Негово Високопреосвещенство Висарионъ, архиепископъ на Албанската Православна църква, Негово Високопреосвещенство св. Врачанскиятъ митрополитъ г. Паисий, Тѣхни Преосвещенства епископитѣ св. Стобийскиятъ г. Борисъ и св. Знеполскиятъ г. Софроний, епархийскитѣ свѣтници, църковнитѣ настоятели, пом. кметътъ г. Кр. Иосифчевъ и многоброенъ народъ.

Освещаване паметницитѣ на възраждането въ гр. Котель. На 30 юлий т. г. стана освещаването на паметницитѣ и барелефитѣ въ гр. Котель, въздигнати въ честъ на велики котленци отъ епохата на Възраждането, за което писахме подробно въ миналия брой на вестника.

По тоя случай на самия день бѣ отслужена въ църквата „Св. Петъръ и Павелъ“ тържествена литургия отъ Тѣхни Високи Преосвещенства митрополититѣ св. Сливенския г. Иларионъ, св. Доростолския и Червенски г. Михаилъ и св. Врачанския г. Паисий, въ съслужение съ многобройно духовенство. Въ църквата присѣтствуваха министъръ-председателътъ г. Н. Мушановъ, г. г. министритѣ Ст. Костурковъ, Ст. Стефановъ, Д. Гичевъ, д-ръ Ат. Бояджиевъ и Вер. Димовъ и много народъ. Следъ свършване на литургията шествието, начело съ духовенството и официалнитѣ лица, се отправи за площадъ „Възраждане“, дето стана освещаване и откриване на паметницитѣ. Произнесоха речи министъръ-председателътъ, министърътъ на Народното

Просвѣщение, Високопреосвещеный Иларионъ, който поздрави котленци и комитета отъ името на Св. Синодъ и др.

Патронниятъ празникъ на храма-паметникъ „Св. Александъръ Невски“. Въ понедѣльникъ, на 11 т. м., по случай патронния празникъ на храма-паметникъ „Св. Александъръ Невски“, бѣ отслужена вечерня съ петохлѣбие отъ Негово Преосвещенство св. Стобийския епископъ г. Борисъ, секретаря на Св. Синодъ, въ съслужение съ Тѣхни Високи Преподобия архимандрититѣ Иосифъ и Кирилъ и нѣколко свещеници и дякони.

А на самия празникъ, на 12 т. м., Св. Божествена Литургия бѣ извършена отъ Негово Високопреосвещенство св. Софийския митрополитъ г. Стефанъ, въ съслужение съ Т. В. Преподобия архимандрититѣ Иосифъ и Кирилъ и нѣколко свещеници и дякони.

Следъ свършване на Литургията бѣ отслужена панихида за забавения Царь Освободителъ и всички руски и български воини, положили своя животъ за нашето освобождение и вѣра.

Както на вечернята, тъй и на Литургията и панихидата присѣтствуваха много официални лица, рускитѣ инвалиди, начело съ ген. В. Гурко и хиляди богомолци.

Откриване на III-я Всеизадграниченъ Делегатски Съборъ на Съюза на рускитѣ военни инвалиди. На 10 т. м., въ Военния клубъ, се откри III-ятъ Всеизадграниченъ делегатски съборъ на Съюза на рускитѣ военни инвалиди. Въ събора участвуватъ представители на рускитѣ инвалиди отъ всички почти държави, а сѣщо така и генералтѣ отъ кавалерията Василий Иосифовъ Гурко, синъ на легендарния герой отъ Освободителната война генералъ-фелдмаршалъ Гурко.

На събора присѣтствуваха много официални лица и хиляденъ народъ. Негово Високопреосвещенство св. Софийския митрополитъ г. Стефанъ благослови делегатитѣ и произнесе дълбоко прочувствена речъ, която печатаме на друго мѣсто въ вестника.

Пристигнали митрополити. Преди нѣколко дена пристигнаха въ столицата Т. В. Пр. митрополититѣ св. Ст. Загорски г. Павелъ, св. Доростолскиятъ и Червенски г. Михаилъ и св. Врачанскиятъ г. Паисий.

Шестиятъ съборъ на Православнитѣ християнски братства. На 3, 4 и 5 т. м. въ гр. Габрово бѣ свиканъ шестиятъ съборъ на Православнитѣ християнски братства въ България. Подробности по работата на събора читателитѣ ще прочетатъ въ тоя брой на вестника.

Конференцията на епархийскитѣ проповѣдници и организатори. На 11, 12, и 13 септември т. г., въ една отъ залитѣ на Св. Синодъ, се състоя, подъ председателството на Негово Преосвещенство Стобийския епископъ Борисъ, първата конференция на епархийскитѣ проповѣдници и организатори на Православни ученически дружества. Епархийтѣ, въ които нѣма още такива специално назначени лица, бѣха изпратили други свои представители. На конференцията бѣха разгледани редъ теоритически и практически въпроси въ връзка съ вътрешната мисия и нейнитѣ предстоящи задачи. Четоха реферати о. проф. протоиерей Хр. Димитровъ на тема: „Задачи на Вътрешната църковна мисия у насъ“ и г. Б. п. Стоименовъ на тема: „Основни линии на Вътрешната мисия“. Следъ станалитѣ разисквания върху рефератитѣ, делегатитѣ сподѣлиха помежду си получения въ отдѣлнитѣ епархии мисионерски опитъ. Приеха се нѣкои предложения за предстоящата практическа работа на

епархийскитѣ мисионери, които ще бждатъ представени на одобрение отъ Св. Синодъ.

Конгресътъ на запаснитѣ офицери Съюзътъ на запаснитѣ офицери свиква своя XX редовенъ конгресъ на 22 октомврий т. г. въ гр. Петричъ. По тоя случай Св. Синодъ съ окръжно № 4250 отъ 10. VII. т. г. до Епархийскитѣ началства е разрешилъ да се даде 10-дневенъ отпускъ на свещеницитѣ и чиновницитѣ по църковното ведомство, делегати на конгреса.

Промѣни въ синодалната канцелария. Министерството на Финанситѣ е уволнило началника на бюджетно-контролата Миланъ п. Лазаровъ, а на негово мѣсто е назначило Анани Симеоновъ, бившъ съветникъ на Върховната смѣтна палата въ гр. Пловдивъ.

Също така премѣстенъ е контролорътъ по отчетността Любенъ п. Георгиевъ. На негово мѣсто е назначенъ К. Киряковъ.

Конгресътъ на църковнитѣ служители. На 19, 20 и 21 августъ т. г. заседава въ София конгресътъ на служителитѣ по ведомството на Българската Православна Църква. За *управителенъ съветъ* на Съюза сж избрани: председателъ — Прокопи Константиновъ (адвокатъ, София), подпредседателъ — Ал. Бъчваровъ (Търново), секретаръ — Ил. Денчевъ (София), касиеръ — Ал. Николаевъ (София), членове: Г. Михайловъ (Ст.-Загора), Тръпчо Анастасовъ (Пловдивъ), Жечо Ганчевъ (Варна), Д. Капаровъ (София) и Илия х. Боневъ (София). *Контролна комисия:* Анастасъ Семерджиевъ (София), Н. Нейковъ (Пазарджикъ) и Ст. Тарговъ (Сливенъ).

Почване новата учебна година въ духовнитѣ училища. Поради голѣмитѣ съкращения въ бюджета на Софийската и Пловдивска духовни семинарии, Св. Синодъ е решилъ учебнитѣ занятия да почнатъ на 1 октомврий т. г.

II. Въ чужбина.

Антиохийската църква. Св. Синодъ на Антиохийската църква привършилъ пролѣтната си сесия. Издадено е следното комюнике:

1. Митрополититѣ бейрутски, аркадийски, берски, епифанийски и емески признаха каноничността на избора на Атанасий Клеила за бостронъ-авранитски митрополитъ. Неговото църковно ведомство се простира до Хавранъ и Джебелъ-Дурузъ.

2. Амидскитѣ митрополитъ Мелетий е задълженъ до края на м. май 1934 г. да представи на Св. Синодъ докладъ за положението на епархията му. Докато представи доклада си, той ще заседава въ Св. Синодъ, но безъ гласъ.

3. Отлага се по мѣстни причини назначаването на епископъ за бразилска и аргентинска епархии. Лицата, които ще се назначатъ тамъ, ще носятъ титлата „патриаршески екархъ“.

4. Дава се на епифанийския митрополитъ едногодишенъ отпускъ, за да посети епархиотитѣ си, изселили се въ Аржентина.

5. Решено е присъединяващитѣ се къмъ Православната църква католици, протестанти и монофизити да бждатъ прекръщавани и помазвани съ Св. Миро.

6. Църковнитѣ книги ще се издаватъ само съ разрешението на патриарха.

Свещеническо училище „Еп. Софроний Врачански“ (при Черепишкия манастиръ, Врачанска околия).

ОБЯВЛЕНИЕ.

Годишниятъ изпитъ въ Свещеническото училище на ученицитѣ отъ I класъ за учебния материалъ по предметитѣ отъ II класъ ще се произведе отъ 25 до 30 септемврий 1933 год. Учебната година ще почне отъ 4 октомврий, когато ще се произведатъ зрѣлостнитѣ и поправителни изпити.

Ония ученици отъ I класъ, които ще държатъ годишенъ изпитъ за учебния материалъ по предметитѣ отъ II класъ, внасятъ преди изпита 1000 лв. изпитна такса въ полза на училищната каса.

Всички ученици живѣятъ въ пансионъ и плащатъ годишна пансионска и училищна такса 9,000 лв., внасяни на два пѣти: 5,000 лева на 1 октомврий 1933 год. и 4,000 лв. въ началото на втория учебенъ срокъ.

Ако нѣкой ученикъ, безъ уважителни причини, не се яви въ началото на учебната година въ пансиона или не бжде допуснатъ поради невнасяне на опредѣления размѣръ отъ таксата си, ще се счита за доброволно напусналъ.

9. IX. 1933 год. гара Черепишъ.

1—2775—1

Отъ Ректората.

Камбани църковни, училищни и свѣщници

Изборъ на първокачествени съ гарантирана здравина и мелодични гласове. Преливаме и спукани. Отнасяйте се до дипломиранитѣ камбанолеяри Стоянъ Д. Алексиевъ и Синове ул. Хубава-Грозданка № 4 София. 9.

ЦЕНИ НАМАЛЕНИ

1—2769—1

Скрѣбна вестъ.

Съ преизпълнени отъ скрѣбъ сърдца и неутешими съ нищо, съобщаваме на роднини, приятели и познати, че многообичната ни съпруга, майка, баба и сваха

презветера

МАРИЯ ПОПЪ СИМЕОНОВА

(по баща ВЪЛКОВА)

(62 год. отъ с. Мал-Изворъ)

следъ продължително и тежко боледуване, на 22. VIII. 1933 год. въ 13 часа предаде Богу духъ.

Богъ да я прости! Миръ на душата ѝ.

Опелото се извърши на 23 августъ 1933 г. въ 4 часа следъ обѣдъ въ църквата „Св. Св. Кирилъ и Методий, — с. Мал. Изворъ, Тетевенска околия.

Отъ опечаленитѣ.

М. Изворъ, 22. VIII. 1933 г.

1—2763—1